

FOND FOR LYD OG BILETE

Årsmelding 2009

Copyright © 2010 by Fond for lyd og bilde
All rights reserved

Grafisk produksjon: John Grieg AS, Bergen
Sideombrekking: Laboremus Sandefjord AS
Omslagsdesign ved forlaget
Framsidedeilete er frå dokumentarserien *Her er jeg og skolen min* av Semaforfilm DA.
Filmen har fått tilskot frå Fond for lyd og bilete.

Meir informasjon på www.fondforlydogbilde.no

Årsmelding 2009

Innhald

Forord	4
Fordeling av midlar	5
Søknader og tildelingar	5
Søknader	5
Tildelingar	5
Tiltak retta mot barn og unge og kulturelt mangfald	9
Støtte til marknadsføring av fonogram og kortfilm/ dokumentarfilm og gjenopptaking og spreing av sceneframsyningar	9
Oppfølging av prosjekt som ikkje er registrert fullførte	9
Klagebehandling	9
Styret	10
Fagutval	11
Sekretariatet	14

Årsmelding 2009

Forord

Rammeverk for fondet – forskriftsendring

Når 2009 skal oppsummerast, kan eg nøgd konstatere at det formelle rammeverket for Fond for lyd og bilete etter ein langvarig prosess no i hovudsak er på plass. Ny forskrift for Fond for lyd og bilete vart fastsett 31. mars 2009. Men forskrifta tredde ikkje i kraft før 1. januar 2010, med den følgje at verksemda i heile 2009 var regulert av den gamle forskrifta. Vedtektsendringar tredde òg i kraft 1. januar 2010.

Kva får forskriftsendringane å seie for fondet?

Det viktigaste er kanskje det som *ikkje* er endra; fondet har framleis ei todelt målsetjing: Det skal både vere eit kompensasjonsfond og eit kulturfond. Men det er nytt at retten til å søkje er avgrensa til dei tre rettshavargruppene: opphavsmenn, utøvande kunstnarar og produsentar. Det er òg nytt at tilskot til formidling er særskilt nemnt i forskrifta. Dessutan skal det no kunne søkjast tilskot til produksjon og formidling av biletkunst frå fondet. Korleis endringane skal gje seg utslag i tildelingspraksis, er blant anna avhengig av forslag til retningsliner som styret har sendt Kulturdepartementet for godkjenning. Dermed vil dei siste brikkene i det nye rammeverket til fondet først kome på plass i 2010.

Ny styreperiode

2009 vart – litt på overtid – det første året i ein ny styreperiode. Nytt styre, med funksjonstid ut 2011, vart oppnemnt av Kulturdepartementet i mars. Tre av sju styremedlemer vart skifta ut, ei utskifting som etter synet til ein erfaren (og nyoppnemnd) styreleiar representerer ein god balanse mellom kontinuitet og fornying. For sjølv om ei viktig og kontinuerleg oppgåve for fondet er å sikre at rettshavarar får ein viss økonomisk kompensasjon for lovleg kopiering av åndsverka sine, treng vi òg stadig ei vitalisering av den kulturpolitiske tenkinga og dei kunstnarlege perspektiva til fondet.

Søknadsaktivitet – forhold søknader/tildelingar

Det er gledeleg å konstatere at søknadstalet til fondet er høgt, men det er beklageleg at løyvingprosenten i 2009 har gått noko ned. I 2009 mottok vi 3 377 søknader med ein samla søknadssum på 293,9 millionar kroner. Det vart gjeve 582 tilskot med eit samla beløp på 29,2 millionar kroner. Det vil seie ein tildelingsprosent på 9,9. Kvaliteten på innkomne søknader tilseier at denne prosent burde aukast monaleg.

Øystein Blymke
Styreleiar

Fordeling av midlar

I 2009 vart fondet tildelt 27,2 millionar kroner over statsbudsjettet. Med tillegg frå tilbakeførte midlar frå tidlegare år var det totale beløpet til disposisjon 29 332 785 kroner. Hovudfordelinga frå fondet skal ta utgangspunkt i ei deling av midlane i fire delar. Éin del blir disponert av styret på fritt grunnlag, medan tre delar skal avsetjast til formål som har tilknytning til høvesvis opphavsrettshavarar, utøvande kunstnarar og produsentar.

Hovudfordelinga dannar grunnlaget for sektorfordelinga, det vil seie dei beløpa som blir stilte til disposisjon for fagutvala. For 2009 vart fordelinga fastsett slik:

Sektor	Sum i kr
Fonogramproduksjon	7 197 100
Musikk	4 545 527
Scene	3 413 000
Tekst	2 017 200
Video/film	7 952 000
Avsetjing frå styret	4 045 500

Avsetjinga frå styret blir nytta til søknader som ikkje høyrer naturleg heime i eit einskild fagutval og til tiltak som styret fastset. Tilskot til marknadsføring av fonogram og kortfilm/dokumentarfilm og til gjenopptaking og formidling av sceneframvisningar blir tekne frå denne avsetjinga.

Årets tildelingar utgjorde samla kr 29 170 327. Kr 162 458 vart overført til neste år.

Søknader og tildelingar

Søknader

For året 2009 registrerte fondet i alt 3 377 søknader med ein samla søknadssum på kr 293 906 789. For 2008 var tala 3 262 og 268 554 138. Dette inneber ein auke på 115 søknader, og ein auke av det totale søknadsbeløpet med kr 25 352 651, ulikt fordelt på dei einskilde søknadsomgangane.

Søknader og søknadssum fordelte seg slik:

Fagutval	2009		2008	
	Tal på søknader	Totalt beløp i kr	Tal på søknader	Totalt beløp i kr
Styret	313	18 492 683	304	20 967 429
Fonogramproduksjon	1163	80 040 670	1194	78 525 595
Musikk	708	42 425 582	698	37 533 600
Scene	333	33 161 910	393	37 424 108
Tekst	301	16 726 226	202	9 900 536
Video/film	559	103 060 018	471	84 202 870
Sum	3377	293 906 789	3262	268 554 138

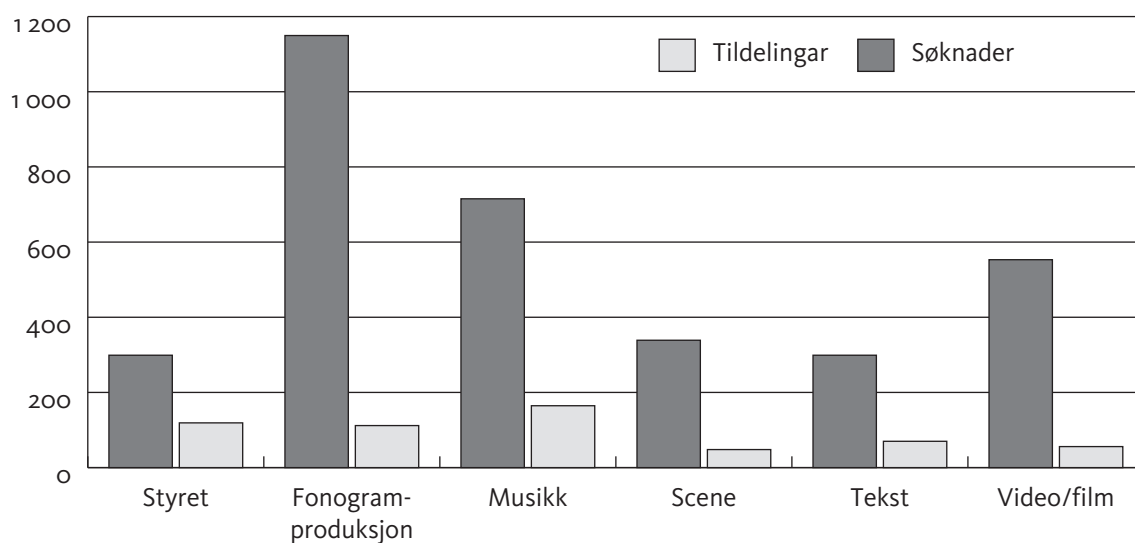
Tildelingar

For året 2009 vart det gjeve tildeling til i alt 582 søknader, 25 færre enn førre år.

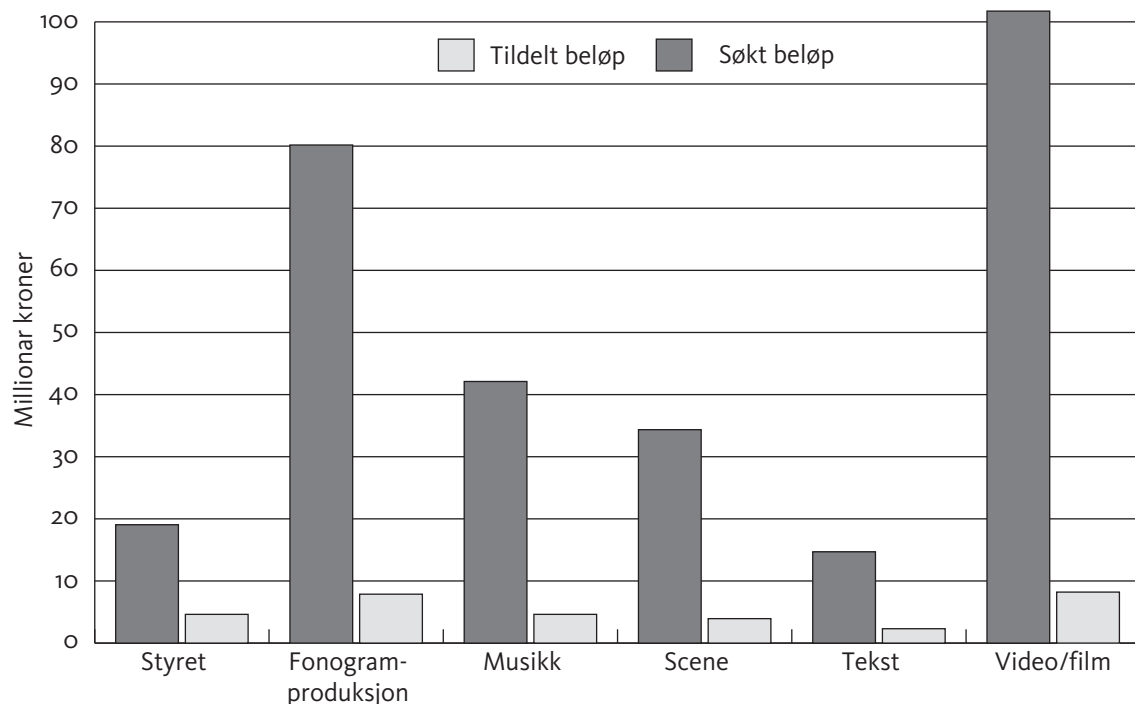
Tildelingane fordelte seg slik:

Fagutval	2009		2008	
	Tal på søknader	Totalt beløp i kr	Tal på søknader	Totalt beløp i kr
Styret	120	4 045 500	139	4 195 100
Fonogramproduksjon	116	7 197 100	109	6 914 900
Musikk	176	4 545 527	184	4 373 550
Scene	49	3 413 000	49	3 285 110
Tekst	65	2 017 200	70	1 899 600
Video/film	56	7 952 000	56	7 795 583
Sum	582	29 170 327	607	28 463 843

Figur 1 Talet på søknader samanlikna med talet på tildelingar:

Figur 2 Søknadssum samanlikna med tildelt sum:

Årets tildelingar

Styret har fastsett ein nøkkel for å klassifisere tildelingane i dei enskilde fagutvala. Oversikta viser kva typar kunstverk/sjangrar som har teke imot tildelingar for 2009, samanlikna i prosent av tildelingsbeløpa til utvala for 2008 og 2007:

Type produkt/sjanger (ferdig gjennomført)	Til- delingar	Beløp i kr	I % av tildelingsbeløpet til utvalet		
			2009	2008	2007
Fonogramproduksjon					
Pop/rock/blues/hip-hop/rap/metal	44	3 144 200	44	41	40
Jazz	20	990 200	14	14	19
Klassisk/kunstmusikk	13	735 000	10	6	5
Samtidsmusikk	5	260 000	4	9	5
Viser	5	310 000	4	4	12
Musikk for barn	3	175 000	3	6	2
Norsk/samisk folkemusikk	13	768 000	11	10	11
Verdsmusikk	4	251 700	3	4	3
Elektronika	2	130 000	2	3	1
Roots/country	4	184 000	3	3	2
Blanda repertoar	1	80 000	0		
Danseband/gammaldans	2	169 000	2		
Sum	116	7 97 100	100	100	100
Av dette barn/ungdom	7	487 500	7	7	23
Av dette kulturelt mangfald	5	275 000	4	6	3
Musikk					
Komposisjon	35	855 000	19	20	7
Turné	77	2 161 032	48	44	48
Konsert	52	1 246 695	28	28	30
Festivalar	10	242 800	5	8	15
Seminar/kurs	2	40 000	0		0
Sum	176	4 545 527	100	100	100
Av dette barn/ungdom	10	240 000	5	4	7
Av dette kulturelt mangfald	17	477 800	11	11	3
Tekst					
Tekstar	14	341 000	17	17	20
Filmmanus	40	1 344 200	62	62	57
Teatermanus	8	257 000	20	20	21
Bokmanus	3	75 000	1	1	2
Sum	65	2 017 200	100	100	100
Av dette barn/ungdom	8	265 000	13	30	31
Av dette kulturelt mangfald	6	240 000	12	33	22

Type produkt/sjanger (ferdig gjennomført)	Til- delingar	Beløp i kr	I % av tildelingsbeløpet til utvalet		
			2009	2008	2007
Film/video					
Film – fiksjon	11	1 700 000	21	5	25
Film – dokumentar	32	5 135 000	65	66	53
Animasjon	4	745 000	9	19	7
Seminar – kurs	1	50 000	1	–	–
Foto/kunstvideo	3	160 000	2	4	–
Festivalar	2	66 000	1	3	–
Musikkvideo/anna	3	96 000	1	2	14
Sum	56	7 952 000	100	100	100
Av dette barn/ungdom	8	1 516 000	19	31	14
Av dette kulturelt mangfold	11	1 400 000	18	30	14

Til disposisjon for styret					
a) Blanda gruppe					
Multimedia/installasjonar	4	340 000	31	57	43
Kringkastingsprogram	4	620 000	57	43	41
Festivalar/arrangement	–	–	–	–	16
Andre tverrfaglege prosjekt	4	130 000	12	–	–
Sum	12	1 090 000	100	100	100
Av dette barn/ungdom	1	100 000	9	–	22
Av dette kulturelt mangfold	–	–	–	–	–

	2009		2008		2007
	Til- delingar	Beløp i kr	Til- delingar	Beløp i kr	Til- delingar
b) Marknadsføring fonogram og kortfilm/dokumentarfilm og gjenopptaking og spreing av sceneframsyningar					
Marknadsføring fonogram	62	1 145 000	69	1 155 500	56
Marknadsføring film	18	835 500	33	1 124 600	23
Gjenopptaking sceneframsyningar	28	975 000	27	950 000	21
Sum	129	2 955 500	100	3 270 100	100

Tiltak retta mot barn og unge og kulturelt mangfald

Kulturdepartementet la til grunn for løyvinga at fondet skal medverke til å realisere den nasjonale kulturpolitikken gjennom vektlegging av tiltak som stimulerer utviklinga av ein levande barne- og ungdomskultur og kulturelt mangfald.

I søknadsbehandlinga har både fagutvala og styret særleg prioritert søknader som rettar seg mot dei to målgruppene.

Tilskot til prosjekt for barn og unge i dei ordinære tildelingane utgjorde kr 3 570 500, dvs. 12,2 % av det totale tildelingsbeløpet. Tilskot til prosjekt som retta seg mot kulturelt mangfald, utgjorde kr 2 949 800, dvs. 10,1 %.

Støtte til marknadsføring av fonogram og kortfilm/ dokumentarfilm og gjenopptaking og spreining av sceneframvisningar

I 2009 vart ca. 73 % av avsetjinga frå styret brukt til ordningane som vart sette i gang hausten 2000: Tilskot til marknadsføring av fonogram og kortfilm/dokumentarfilm, og Tilskot til gjenopptaking og spreining av sceneframvisningar. Gjennom desse ordningane ønskjer styret å styrkje formidlinga av prosjekt som fell innanfor verkeområdet til fondet.

I løpet av året mottok styret 285 søknader til desse tiltaka. I alt 2,9 millionar kroner vart tildelede 108 prosjekt. Ordningane har blitt godt mottekne og møter eit behov i bransjemiljøa.

Oppfølging av prosjekt som ikkje er registrert fullførte

Tilskotsmottakarar har normalt ein toårsfrist til å fullføre prosjektet. Ved slutten av denne fristen blir det sendt brev til dei som har fått utbetalt første del av tilskotet, der dei blir gjort merksame på avslutningsfristen. Midlar avsette til prosjekt som etter dette ikkje er blitt fullførte, blir tilbakeførte til fondet saman med avsetjing til prosjekt som ikkje har blitt starta. Dei tilbakeførte midlane blir stilte til rådvelde for seinare søknadsomgangar.

Styret har i 2009 vedteke å tilbakeføre midlar tildelede for perioden 2003–2008 med i alt kr 2 055 100. Dette utgjør 1,3 % av tildelingsbeløpa for desse åra. Beløpet er lagt til disposisjonsbeløpet til fondet i 2009.

Klagebehandling

Ved kgl.res. av 15. mars 1991 er det med heimel i forvaltningslovas § 28 tredje ledd bestemt at det ikkje kan klagast til departementet over det faglege kunstnarlege skjønnet. Forskrifta vart gjort gjeldande frå 9. april 1991. I samsvar med dette er det berre klagerett til Kulturdepartementet over feil ved saksbehandling og bruk av lova. I 2009 vart det i alt innsendt 10 klager. Ingen av desse tilfredsstilte klagegrunnlaget.

Styret

Styret vart oppnemnt av Kulturdepartementet for perioden 2009–2011.

Samansetjing av styret		
Leiar	Øystein Blymke	Oppnemnd iflg. § 3 i vedtektene
Personleg varamedlem	Harald Olsen	Oppnemnd iflg. § 3 i vedtektene
Produsentar		
Styremedlem	Larry Bringsjord	Foreningen norske plateselskaper og IFPI Norge
Personleg varamedlem	Marte Thorsby	Foreningen norske plateselskaper og IFPI Norge
Styremedlem	Leif Holst Jensen	Norske Film- og TV-produsenters forening
Personleg varamedlem	Ellen Jacobsen	Norske Film- og TV-produsenters forening
Opphavsrettshavarar		
Styremedlem	Ingrid Kindem	NOPA
Personleg varamedlem	Bjørn Bolstad Skjelbred	Norsk Komponistforening
Styremedlem	Anne Helgesen	Dramatikerforbundet
Personleg varamedlem	Elisabeth Sjaastad	Norsk Filmforbund
Utøvande kunstnarar		
Styremedlem	Renée Rasmussen	Musikernes fellesorganisasjon
Personleg varamedlem	Knut Aafloy	Norsk Artistforbund
Styremedlem	Elin Aamodt	GramArt
Personleg varamedlem	Yngve Seterås	Norsk Skuespillerforbund

Norsk kulturråd og Fond for utøvande kunstnarar har rett til å møte som observatørar i styremøte med høve til å gjere protokolltilførsalar. Styret har halde 10 møte i 2009.

Styret har oppnemnt eit arbeidsutval for å førebu saker for styret og behandle einskildsaker etter fullmakt. Arbeidsutvalet består av leiar og to av dei andre medlemene i styret: Elin Aamodt og Renée Rasmussen.

Til å førebu behandlinga av søknader som ikkje høyrer naturleg heime i eit einskild fagutval, har styret eit eige utval på to personar, oppnemnde blant medlemene i styret. Utvalet har bestått av Ingrid Kindem og Leif Holst Jensen.

Til å førebu behandlinga av søknader for tiltaka marknadsføring av fonogram og kortfilm/ dokumentarfilm og til gjenopptaking og spreiiing av sceneframsyningar har styret tre eigne utval på to personar, oppnemnde blant medlemene i styret. Utvalet for marknadsføring av fonogram har bestått av Larry Bringsjord og Renée Rasmussen. Utvalet for marknadsføring av kortfilm/ dokumentarfilm har bestått av Leif Holst Jensen og Ellen Jacobsen. Utvalet for gjenopptaking og spreiiing av sceneframsyningar har bestått av Anne Helgesen og Yngve Seterås.

Fagutval

Ved oppnemninga av fagutvala har organisasjonane forslagsrett. Fagutvala blir oppnemnde av styret på sjølvstendig grunnlag for eitt år av gongen. Kulturdepartementet bad i brev av 08.02.1996 styret om å styrkje distriktsprofilen ved oppnemninga av fagutval, for å motverke den sterke Oslo-dominansen i det departementsoppnemnde styret. Styret prøvde å vektleggje distriktsfordelinga spesielt i samansetjinga. Samtidig vart det understreka overfor organisasjonane at § 21 i likestillingslova om forslag på både mannlege og kvinnelege kandidatar skal følgjast.

Arbeidet i fagutval

Ved sida av å stille krav til kunstnarleg kvalitet har styret gjeve nokre generelle kriterium som fagutvala bør halde seg innanfor i innstillingane sine til styret. Styret har òg vedteke at den kulturpolitiske delen av siktemåla til fondet skal speglast i tildelingane.

I retningslinene for arbeidet til fagutvala er det fastsett at fagutvala kan og bør bruke konsulent om ein står overfor samiske eller framandspråklege søknader, eller om søknaden på annan måte føreset ein fagleg kompetanse som ikkje er representert i fagutvalet.

Fagutval våren 2009

Medlemer	Varmedlemer
Fonogramproduksjon	
Eirik Raude, Oslo (Musikernes fellesorganisasjon)	Anne Nyborg, Oslo (Musikernes fellesorganisasjon)
Elisabeth Vannebo, Loddefjord (NOPA)	Jan-Willy Rydningen, Moss (NOPA)
Hildegunn Olsbø, Oslo (IFPI Norge)	Øystein Rudjord, Oslo (IFPI Norge)
Håkon Gjesvik, Oslo (FONO)	Anne Kjelkenes, Oslo (FONO)
Musikk	
Knut Starheim, Bergen, (Musikernes fellesorganisasjon)	Ole Bøhn, Oslo, (Musikernes fellesorganisasjon)
Anniken Paulsen, Fredrikstad (NOPA)	Geir Lysne, Hvalstad (NOPA)
David Bratlie, Oslo (Norsk Komponistforening)	Dalia R. With, Bekkestua (Norsk Komponistforening)
Hilde Wahl, Oslo (GramArt)	Ottar Johansen, Oslo (GramArt)
Scene	
Mona Walderhaug, Haslum (Norske Dansekunstnere)	Liv Basberg, Bergen (Norske Dansekunstnere)
Erik Rulin, Oslo (Norske Dansekunstnere)	Thomas L. Gundersen, Oslo (Norske Dansekunstnere)
Ulla M. Broch, Oslo (Norsk Skuespillerforbund)	Anna Bache-Wiig, Oslo (Norsk Skuespillerforbund)
Einar Bjørge, Oslo (Norsk Filmforbund)	Liv Hege Nylund, Lillestrøm (Norsk Filmforbund)
Tekst	
Inki Storleer, Trondheim (Skribentenes Samarbeidsutvalg)	Birgitte Bratseth, Oslo (Skribentenes Samarbeidsutvalg)
Ingvar Hovland, Egersund (NOPA)	Kine Hellebust, Harstad (NOPA)
Kjersti Paulsen, Oslo, (Norsk Filmforbund)	Tom Gulbrandsen, Oslo (Norsk Filmforbund)
Video/film	
Eva C. Nilsen, Sortland (Norsk Filmforbund)	Øivind Sandberg, Hjelmås (Norske Film- og TV- produsenters Forening)
Tom Rysstad, Haslum (Norske Film- og TV-produsenters Forening)	Cathrine I. Skarbøvik, Rådal (Norske Film- og TV-produsenters Forening)
Jørgen Langhelle, Nesoddtangen (Norsk Skuespillerforbund)	Kirsti M. Hougen, Oslo (Norsk Filmforbund)

Fagutval hausten 2009

Medlemer	Varamedlemer
Fonogramproduksjon	
Elisabeth Vannebo, Bergen (NOPA)	Eirik Raude, Spikkestad (MFO)
Aggie Petersen, Tromsø (GramArt)	Ole-Jørgen Olsen, Oslo (GramArt)
Øystein Rudjord, Oslo (IFPI Norge)	Sæmund Fiskvik, Oslo (IFPI Norge)
Håkon Gjesvik, Oslo (FONO)	Stine Farstad, Oslo (FONO)
Musikk	
Nora Taksdal, Oslo, (MFO)	Knut Starheim, Bergen (MFO)
David Bratlie, Oslo (Norsk Komponistforening)	Dalia R. With, Bekkestua (NKF)
Jens Thoresen, Oslo (NOPA)	Live Maria Roggen, Nesoddtangen (NOPA)
Hilde Wahl, Oslo (GramArt)	Ottar Johansen, Oslo (GramArt)
Scene	
Grete Valstad, Oslo (Norske Dansekunstnere)	Therese Skauge, Oslo (Norske Dansekunstnere)
Lise Risom-Olsen, Bergen (Danse- og teatersentrum)	Linda Birkeland, Stavanger (Danse-og teatersentrum)
Anna Bache-Wiig, Oslo (Norsk Skuespillerforbund)	Markus Tønseth, Oslo (Norsk Skuespillerforbund)
Einar Bjørge, Oslo (Norsk Sceneinstruktørforening)	Katinka R. Berge, Oslo (Norsk Sceneinstruktørforening)
Tekst	
Einar Schwenke, Nesoddtangen (Skriventenes Samarbeidsutvalg)	Kari F. Brønne, Oslo (Skriventenes Samarbeidsutvalg)
Lars Aass, Oslo (NOPA)	Dag Kajander, Kabelvåg (NOPA)
Kjersti Paulsen, Oslo (Norsk Filmforbund)	Hisham Zaman, Oslo (Norsk Filmforbund)
Video/film	
Øyvind Sandberg, Hjelmås (Norsk Filmforbund)	Kirsti M. Haugen, Oslo (Norsk Filmforbund)
Hilde Heier, Oslo (Norske Filmregissører)	Janic Heen, Oslo (Norske Filmregissører)
Thomas Evjen, Bodø (Norske Film- og TV-produsenters Forening)	Åse Bendiksen, Oslo (Norske Film- og TV- produsenters Forening)

Sekretariatet

Sekretariatet har i første rekkje som arbeidsoppgåve å registrere og sørge for all praktisk behandling av søknadene. Sekretariatet skal dessutan ta seg av sekretærfunksjonar for styret, arbeidsutvalet og fagutvala. Sekretariatet følgjer opp fondstildelingane gjennom utbetaling og kontroll av rapportar og rekneskap, og tek seg av andre administrative rutinar. Sekretariatet er administrativt tilknytt Norsk kulturråd. I administrasjonen til rådet er det assisterande direktør Guri Skjeldal, seniorkonsulent Ole K. Richenberg og seniorkonsulent Karin Krok som har eit særleg ansvar for sakene til fondet. I tillegg blir det engasjert ekstrahjelp på deltid.